

Motie:

Zorgvuldige aanpak bij inzet geweld ME

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 6 juni 2024, ter bespreking van de inzet van geweld door de politie bij studentendemonstraties mei 2024,

Constaterende dat:

1. Op 15 mei jl. laat in de avond de politie op de Voorstraat de ME heeft ingezet met goedkeuring van de burgemeester om een wegblokkade van studenten te verwijderen omdat een bus met arrestanten anders niet zou kunnen vertrekken;
2. Daarbij geweld is gebruikt tegen de demonstranten, waaronder het zeer stevig slaan met een lange knuppel;
3. Dit is gebeurd nadat de politie de demonstranten per megafoon heeft laten weten in een zogenoemde 'vordering' dat zij de weg vrij moesten maken en als dat niet zou gebeuren de politie dan geweld zou gaan gebruiken om de weg alsnog vrij te maken;
4. Deze vordering éénmaal is uitgesproken;
5. Binnen 20 seconden na de vordering de ME direct geweld is gaan inzetten.
6. Drie raadsleden, namelijk Mahmut Sungur, Stevie Nolten en Gert Dijkstra, alle drie dit op deze wijze hebben waargenomen;
7. De politie tijdens een bijeenkomst met o.a. deze drie raadsleden op 29 mei jl. heeft bevestigd dat dit ingrijpen inderdaad op deze zo heeft plaatsgevonden;
8. Deze studentendemonstratie op 15 mei bij o.a. het Janskerkhof en de Voorstraat volledig vreedzaam was en dat in de 6 uren tot aan het moment van ingrijpen met geweld door de ME op straat sprake was van een gewone demonstratie zonder enige confrontatie van welke aard ook tussen politie en demonstranten.

Overwegende dat:

1. Vele demonstranten, omstanders en aanwezige raadsleden allen zeer verbaasd en geschrokken waren over de plotselinge én ongemeen harde inzet met geweld door de ME;
2. Vele betrokkenen zich niet bewust waren van het feit dat na een éénmalige zogenaamde vordering vrijwel direct daarna de ME hard zou gaan inslaan op de demonstranten;
3. De demonstranten tussen de vordering en het ingrijpen met geweld volstrekt onvoldoende besef, ruimte en tijd werd geboden om zo mogelijk alsnog vrijwillig plaats te maken;
4. Dit bij vele betrokkenen ter plaatse, maar ook na afloop bij vele Utrechters die dit hebben kunnen volgen op sociale media of anderszins, een zwaar gevoel van ergernis heeft opgeroepen omdat de inzet van geweld door de politie op deze manier niet zorgvuldig is;
5. Dit spijtig genoeg het vertrouwen in de politie op een nare manier ondergraaft en dit te allen tijde moet worden voorkomen;
6. Dit zo het lijkt gelukkig geen standaard lijkt te zijn bij de politie omdat bij vergelijkbare situaties de politie wel meerdere keren een vordering heeft afgegeven, wel contact is gezocht met de demonstranten en er wel voldoende tijd was voor demonstranten om alsnog vrijwillig te vertrekken en gehoor te geven aan de vordering;

7. Tegelijkertijd het wel zo werkt dat je het vaak goed kunt doen maar als het dan een enkele keer niet goed gaat je dit zwaar wordt aangerekend en het voor de politie belangrijk zal zijn om heel consequent altijd heel zorgvuldig het ingrijpen met geweld toe te passen;
8. Het daarom verstandig is om op het moment dat de burgemeester goedkeuring geeft voor het toepassen van geweld c.q. het inzetten van de ME duidelijk moet zijn welke stappen er op een zorgvuldige wijze moeten worden gezet alvorens ook daadwerkelijk geweld te gebruiken.

Verzoekt de burgemeester om:

1. Bij het afgeven van goedkeuring aan de politie voor het inzetten van de ME en indien nodig gebruiken van geweld altijd de aanwijzing mee te geven dat
 - a. Voorafgaand aan de vordering een waarschuwing te geven en er na de eerste vordering voldoende tijd wordt gegeven om vrijwillig te vertrekken. Hoeveel tijd gegeven wordt, is afhankelijk van de situatie;
 - b. Er -daar waar mogelijk- meerdere vorderingen (tenminste 2) moeten worden afgegeven alvorens geweld te gebruiken;
 - c. De politie er zorg voor draagt dat de waarschuwingen en vorderingen luid en duidelijk verstaanbaar zijn en dat de politie zich waar mogelijk vergewist dat duidelijk is wat gevraagd wordt aan de ontvangers van de vordering;
2. Dit met de politie te bespreken en na te gaan of deze aanwijzing zo werkbaar is of op punten nog moet worden verbeterd;
3. Over het resultaat daarvan de gemeenteraad te informeren.

Ingediend door:

- Gert Dijkstra, EenUtrecht

Advies: Overnemen

- Het inzetten van de ME is nooit een lichtzinnig besluit. Deze motie ondersteunt de werkwijze zoals we die al toepassen.